

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/304/2019
Identifikačné číslo spisu:	2313220775
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:2313220775.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H., bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. Eduardom Veterníkom, advokátom v Bernolákove, Viničná 20 proti žalovanému R., bývajúcemu v S., zastúpenému JUDr. Jánom Foltánom, advokátom v Galante, SNP č. 708, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 5C/251/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. mája 2019, sp. zn. 23Co/125/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. decembra 2017, č. k. 5C/251/2013-270 určil, že kúpna zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena uzatvorená dňa 21. februára 2012 medzi žalobcom a žalovaným, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti v katastrálnom území S., obec S., okres X., vedené Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor, zapísané na liste vlastníctva č. XXX, a to parcely registra „C“, parc. č. 745/1 - záhrady o výmere 942 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 566 m², rodinný dom so súpisným č. 224 postavený na parc. č. 746/1, parcela registra „E“ parc. č. XXX/X - záhrady o výmere 84 m², v podiele 1/1, je neplatná.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 29. mája 2019, sp. zn. 23Co/125/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške 100%. Odvolací súd sa podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že úmyselným konaním žalovaného bol žalobca uvedený do omylu, pod vplyvom ktorého podpísal

dňa 21. februára 2012 kúpnu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena, pričom právnym následkom tohto právneho úkonu je jeho relatívna neplatnosť. Mal za to, že žalobca sa dôvodne dovolal relatívnej neplatnosti sporného právneho úkonu a súd I. inštancie preto správne jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel.

3. Žalovaný proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie s tým, že dovolanie je prípustné podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. V dovolaní namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (najmä nevysporiadanie sa s dôležitými tvrdeniami uvedenými v odvolaní žalovaného zo 4. januára 2018). Žiadal rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca navrhol dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Žalovaný namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný. Tvrdí, že ním vytýkaná nesprávnosť zakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (II. ÚS 76/07).

10. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania“ v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne,

keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP“. Podľa právneho názoru vec prejednávajúceho senátu sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska; vzhľadom na to treba toto stanovisko považovať za aktuálne aj po uvedenom dni.

11. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

12. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje podrobné vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade so zákonom. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inšancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odvolací súd sa v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia osobitne zaoberal podstatnými odvolacími námietkami a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že výpovede svedkov R. a N. nepovažoval za vierohodné, pričom v odôvodnení rozsudku podrobne odôvodnil prečo. Rovnako sa v odôvodnení rozsudku vyporiadal aj s hodnotením výpovede poštovej doručovateľky, z ktorého mal za preukázané, že podporuje úvahu súdu o ľstivom konaní žalovaného.

Mal za to, že žalobca sa dopustil omylu tým, že si zmluvu len bežne prečítal a konal tak nie dosť opatrne. Žalobca je staršia osoba, práva neznalá, dôverčivá a neovládajúca dobre slovenský jazyk, dôsledkom čoho omyl, ktorého sa žalobca dopustil považoval v prejednávanej veci za relevantný. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval aj ustanovenia (§ 40, § 49a Občianskeho zákonníka), ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Uzavrel, že úmyselným konaním žalovaného bol žalobca uvedený do omylu, pod vplyvom ktorého podpísal kúpnu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena, pričom právnym následkom tohto právneho úkonu bola jeho relatívna neplatnosť, ktorej sa žalobca dôvodne dovolal. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí oboch nižších inšancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

13. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštalácie, ktoré je predmetom

preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

14. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania bola aj dovolacia námietka o nesprávnom hodnotení vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktorú tiež bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to z nasledovných dôvodov: a/ hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, b/ pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu napr., sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012 zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne.

15. Samotná polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu či vyhodnotením skutkového stavu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu skutkovej, alebo právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP (1Cdo/36/2017, 2Cdo/5/2017, 3Cdo/74/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017). Dovolateľ v podstate iba zopakoval svoju obranu produkovanú počas celého priebehu konania, ktorá prevažne predstavovala (iba) polemiku, nesúhlas, či iný názor a jej videnie skutkového a právneho stavu, ktoré dôvody nie sú z povahy veci a ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu spôsobilé založiť spôsobilý predmet odvolacieho prieskumu.

16. Na podklade vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné. Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.